

delse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, skal fortolkes således, at en aftale om kompetence i bestemmelsens forstand kun kan anses som udtrykkelig og specielt accepteret af en person, der har bopæl i Luxembourg, såfremt den foruden at foreligge skriftligt som foreskrevet i konventionens artikel 17 findes i en særlig bestemmelse, som ikke handler om andet, og som specielt er underskrevet af den part, der har bopæl i Luxembourg, idet underskriften på kontrakten som helhed ikke er tilstrækkelig i denne henseende. Det er dog ikke nødvendigt, at aftalen om kompetence findes i et dokument, som foreligger adskilt fra det dokument, som udgør den egentlige kontrakt.

Kutscher

Mertens de Wilmars

Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. maj 1980.

A. Van Houtte

Justitssekretær

H. Kutscher

Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL
FREMSAT DEN 20. MARTS 1980¹

Høje Domstol.

Denne sag angår fortolkningen af artikel I, stk. 2, i den protokol, der er knyttet som bilag til konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (herefter benævnt: konventionen); protokollens artikel I, stk. 2, indeholder følgende bestemmelse:

»Enhver aftale om kompetence som nævnt i [konventionens] artikel 17 får

kun gyldighed for en person, der har bopæl i Luxembourg, såfremt den pågældende udtrykkeligt og specielt har accepteret aftalen.«

Parterne i hovedsagen indgik i 1977 en række leasingkontrakter vedrørende automobiler, og sagsøgeren i hovedsagen, det tyske firma Porta-Leasing GmbH, har nu — efter at have opsagt kontrakterne — stillet krav om opfyldelse af kontrakterne og om erstatning over for sagsøgte i hovedsagen, det

¹ — Oversat fra tysk.

luxembourgiske firma Prestige International SA

De enslydende standardkontrakter, der er anvendt, indeholder bl.a. følgende værnetingsaftale:

»§ 12 Almindelige bestemmelser

...

- (5) Opfyldelsessted og værneting for alle forpligtelser i henhold til denne kontrakt er leasingselskabets hjemsted.«

I den sag, der blev anlagt ved Landgericht Trier, gjorde sagsøgte selskab indsigelse mod rettens kompetence under påberåbelse af, at det ikke som krævet i artikel 1, stk. 2, i den til konventionen knyttede protokol *udtrykkeligt og specielt* havde accepteret aftalen.

Landgericht Trier afviste sagen, idet den erklærede sig inkompetent med den begrundelse, at en værnetingsaftale kun er forbindende for en person, der har bopæl i Luxembourg, såfremt den er indeholdt i et dokument, som i selve sin form er adskilt fra de øvrige kontraktbestemmelser.

Sagen blev indanket for Oberlandesgericht Koblenz, hvis 2. civile afdeling ved kendelse af 28. september 1978 har udsat sagen og i medfør af artikel 1 og artikel 2, nr. 2, i protokollen af 3. juni 1971 vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, har forelagt følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

»Opfylder en værnetingsaftale, som er indeholdt i en standardkontrakt afsluttet med og også underskrevet af en person med bopæl i Luxembourg, men som ikke er specielt fremhævet, gyldighedsbetingelserne i artikel I, stk. 2, i den protokol, der er knyttet som bilag til konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager?«

Dette spørgsmål må — i modsætning til hvad sagsøgeren har givet udtryk for, men i det væsentlige i overensstemmelse med Kommissionens opfattelse — besvares benægtende af følgende grunde:

En værnetingsaftale er helt generelt — ifølge betingelserne i konventionens artikel 17 — kun gyldig, såfremt den er indgået ved en skriftlig aftale eller ved en mundtlig aftale, der er skriftligt bekræftet. For så vidt angår en person, der har bopæl i Luxembourg, gælder der ifølge artikel I, stk. 2, i den til konventionen knyttede protokol det yderligere formkrav, at den pågældende *udtrykkeligt og specielt* skal have accepteret aftalen. Som det klart fremgår af Jenard-rapporten (EFT C 59 af 5. 3. 1979, s. 63) har dette formkrav en beskyttelsesfunktion til fordel for personer med bopæl i Luxembourg, idet disse — på grund af at mange af de aftaler, de indgår, er internationale — langt hyppigere risikerer at blive sagsøgt ved udenlandske retter end parter, der har bopæl i andre kontraherende stater. Beskyttelsesformålet tilgodeses, som Kommissionen med rette har fremhævet, allerede til dels ved, at en værnetingsaftale skal være udtrykkeligt accepteret af den luxembourgiske kontraktspart. Det må imidlertid ikke overses, at mange internationale aftaler på standardiseret måde — som i det her foreliggende tilfælde — ud over en lang række andre kontraktbestemmelser også indeholder udtrykkelige værnetingsklau-

suler, hvilket bevirker, at klausulerne, selv om de er særligt fremhævede, ikke ofres den fornødne opmærksomhed. De kontraherende stater har derfor i artikel I, stk. 2, i den til konventionen knyttede protokol gjort en værnetingsaftales gyldighed for en person, der har bopæl i Luxembourg, afhængig af, at den pågældende udtrykkeligt og specielt har accepteret den. At de to kriterier er forbundet med ordet »og«, viser allerede, at den »specielle« accept ud over de allerede nævnte betingelser er en yderligere gyldighedsbetingelse for en værnetingsaftale.

Kommissionen har derfor anført, at kravet om, at den pågældende »specielt har accepteret« aftalen, kun er opfyldt, når værnetingsaftalen fra den luxem-

bourgske kontraktsparts side accepteres i form af en erklæring i et særskilt dokument, der ud over værnetingsaftalen ikke indeholder andre kontraktsbestemmelser.

Dette forekommer mig imidlertid at være for vidtgående. Sagsøgeren må gives medhold i, at bestemmelsens ordlyd ikke taler for at opstille et krav om et særskilt dokument. Efter min opfattelse indrømmes den luxembourgiske part allerede den foreskrevne beskyttelse, såfremt den pågældende i en særskilt erklæring udtrykkeligt anerkender værnetingsaftalen. En sådan anerkendelse kan afgives i et særskilt dokument, men kan også ske ved, at parten i samme dokument, ud over de øvrige kontraktsbestemmelser, ved en særskilt underskrift erklærer at acceptere værnetingsaftalen.

Jeg foreslår derfor, at det forelagte spørgsmål besvares således:

En værnetingsaftale, som er indeholdt i en standardkontrakt afsluttet med og også underskrevet af en person med bopæl i Luxembourg, men som ikke er specielt fremhævet, opfylder ikke gyldighedsbetingelserne i artikel I, stk. 2, i den protokol, der er knyttet som bilag til konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager. For at opfylde gyldighedsbetingelserne i denne bestemmelse kræves der yderligere en særskilt skriftlig erklæring, hvorved den part, der har bopæl i Luxembourg, udtrykkeligt anerkender værnetingsaftalen.